

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII.

Ч. 50 (793).

ВІВТОРОК, 27. КВІТНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, APRIL 27th, 1926.

No. 50 (793).

VOL. VIII.

ФАРІНАЧІ ВЕДЕ ВЕЛИКУ АРМІЮ ПРОТИ ПРЕМ'ЄРА МУССОЛІНІ.

Бувший секретар фашистської партії розпочав боротьбу проти диктатора в східних італійських провінціях.

Берлін, 25. квітня. — Звідо- млення з Люгано (на швейцар- сько-італійському кордоні) до "Фоссіше Цайтунг" доносять про поважний розкол серед і- талійських фашистів.

Велика армія під команду- ю Роберта Фаріначі, який неза- довго арезигнував з генерального секретаря фашистської партії, розпочав рух проти прем'єра Муссоліні в східних провінціях

Італії, головню у Венеції, Удіне й Триєсті.

Недвівно мали місце бурливі сутички між групами Фаріначі й Муссоліні.

"Фоссіше Цайтунг" каже, що одержала звідомлення від спе- ціального кореспондента, яко- му можна цілком довіряти.

Кореспондент пояснює це, що світ не знає нічого про ці події, тому фактові, що в Італії па- нує строга цензура.

ПІДЧАС ЗАВОРУШЕНЬ У КАЛЬКУТІ УБИТО ШЕФА ПОЛІЦІЇ.

У відновленій боротьбі між Магомеданами а Гіндусами в індій- ському місті 12 осіб убито й 85 ранено.

Калькута, Індія, 24. квітня. — У вудичній боротьбі між Гін- дусами а Магомеданами убито 6 осіб і ранено 60.

Алагабад, Індія, 24. квітня. — Ворогобинки в Калькуті на- пали на подвійну станцію й у- били шефа поліції. Від вчєра рана убито всіх 12 осіб і ране- но 85.

Побоюються, що теперішні заворушення й ті, що мали мі- сце кілька тижнів тому назад,

є лише вступом до загально- краєвого вибуху.

До уряду звертаються, щоб він вислав військo і проголосив у Калькуті военний стан.

Ворожнеча між Магомедана- ми а Гіндусами, яка скоро по- ширюється, цілковито знищи- ла всі заходи Магатий Ганді, провідника гіндуських само- стійників, залучити всіх Індійців у солідний фронт проти бри- тійського панування.

КЕЛОГ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Нью Йорк, 20. квітня. — На річному обді новинарської а- генції "Асоційтед Прес" висту- пав з головною промовою дер- жавний секретар Келог, який з'ясував закордонну політику американського уряду.

Він представив цю політику так, щоб слухачі набрали пере- конання, що він не змінює кур- су свого попередника. Амери- ка приступила до світового су- ду при Лізі Націй з ріжними

застереженнями, але не всту- пить до Ліги Націй. Злучені Держави візьмуть участь в між- народній конференції роззбро- ення та будуть робити все в своїй силі, щоб довести до роззброєння держав.

Келог обороняв далі Лозан- ський договір з Туреччиною, проти затвердження котрого виступили ріжні єпископи. Він критикував тих єпископів і ка- зав, що їх критика є негативна.

ЗАПИТ ВУДСВОРТА У ПАРЛЯМЕНТІ.

Оттава, 24. квітня. — Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з Вінніпегу, звернув вчєра в пар- ламенті увагу на звідомлення в англійських газетах, що 10,000 валійських майнерів-прїзїдїть до Канади в зв'язку з великим плянoм, який "зревoлюціoні- зує" добування вугілля в Кана- ді". Якщо це звідомлення прав-

диве, то чи ці робітники були поінформовані про відносини в Канаді?

Чарлс Стюарт, заступник міністра імїграції й колонїзації, відповів, що нічого не знає про плян привезти цих майнерів до Канади або пропонований роз- виток. Він, однак, розсїдїть справу.

УГОДА МІЖ ПОЛЬЩЕЮ А РУМУНІЄЮ.

Варшава, 20. квітня. — Поль- ські часописи подають зміст у- годи, заключеної недавно між польським і румунським уряда- ми. Угода складається з девяти томок. Головні з них такі:

Польща й Румунія зобов'язу- ються взаїмно шанувати ісу- чуючі кордони й політичну неза- висимість.

На випадок нападу на ко- трусь з них, друга держава о- бов'язана дати військову поміч.

Жадна сторона не може за- клячити союзу з третьою дер-

жавою без попереднього поро- зуміння.

Всякі спори між обома дер- жавами мають бути полого- джувані арбітражним судом.

Мадрид, Еспанія, 22. квітня. — Делегата Райтера повідом- ляє, що при зустрічі експресу Па- риж—Барселона й іншого по- н'яття на еспанській території кілька осіб убито й ранено. По- дробїщ про катастрофу деле- гата не подає.

Українські робітники в Вінніпегу зложили \$6,770 на будову друкарні й школи

ЖЕРТВОДАВЦЯМИ БУЛИ ЛИШЕ ЧЛЕНИ І ЧЛЕНКИ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИ- ЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ЗЛОЖИЛИ АБО ЗДЕКЛЯРУВАЛИ СВОЇ ДАТКИ НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЧЛЕНСЬКОМУ МІТІНГУ.

Українські організовані робітники в Вінніпегу дали ще раз доказ своєї клясо- вої свідомості й жертволюбивості. Вони ще раз показали перед цілим світом, що коли ходити про робітничу справу, то вони від уст собі відіають, а щедро жертву- ють на піднесення своєї організації й преси.

Минулої неділі по полудні відбувся в Українському Робітничому Домі в Він- ніпегу спеціальний мітінг членів і членкинь всіх наших робітничих організацій, а саме: українського відділу К.П.К., відділу ТУРФДім, відділу Жіночої Секції ТУРФДім і відділу Р.З.Т. На мітінгу промови тт. Шатувський і Навізький сказали зібраним несподівану й радісну вістку, що Центральний Виконавчий Комітет, виконуючи пору- чення останнього З'їзду ТУРФДім, купив вже лот під будову друкарні для нашої преси й школи для дітей. Лот, разом з хатою на ньому, куплено зараз в межу з Україн- ським Робітничим Домом і заплачено за нього готівкою \$3,450. Гроші ці позичено і тепер треба зібрати відповідну суму, щоб можна було віддати зятячений довг.

На заклик т. Навізького присутні товариші й товаришки почали складати свої датки. Перший зголосився т. Петро Угринюк, учитель і дірігент обох груп дїво- чої мандолінової оркестри в Укр. Роб. Домі, та жертвував від себе й своєї дружини \$150. Другий по ньому був т. Михайло Німилонич, один з найстаріших членів наших організацій, який жертвував від себе, своєї дружини й своїх синів — \$125. Далі зголо- силося 6 товаришів, які жертвували від себе й своїх дружин по \$100. Їх імена: Василь Чайковський, В. Кушк, С. Степанюк, В. Кушк, Н. Бідулька й т-ка А. Нипор. Тов. А. Хома жертвував від себе й своєї дружини \$75. Далші жертви напливали в такому порядку: 39 товаришів зложили по \$50, 113 по \$25, 18 по \$15, 49 по \$10, 57 по \$5.

Разом зібрано на мітінгу самих лише членів українських робітничих організа- цій у Вінніпегу — \$6,770.

Є це сума, якої не збрала за один раз ніяка українська організація ні в Канаді, ні в Злучених Державах, без огляду на те, на яку-б це не було ціл.

Чи дивно, отже, що на нас гавкають чужі й свої собаки? Є чого казиритися!

(Поїменний спис жертводавців буде поміщений в сїдууючому числі "У.Р.В.")

ЛУТС КАЖЕ ВИКИДАТИ КОМУНІСТІВ З ЮНІ.

Індіанаполіс, Індіяна, 21. квіт- ня. — Виконавчий комітет Ю- найтед Майн Воркерс оф Амери- ка, якого головою є відомий реакціонер Джан Л. Луїс, ви- дав розпорядок, щоб з майнер- ської юні виключити майнерів, які належать до Комуністичної Партії. Розпорядок цей розі- слано до всіх дїстрїктів май- нерської юні.

В розпорядку виконавчого комітету сказано, що "комуні- сти наносять шкоду інтересам організації та змагають до її розбиття".

ЛИТОВЦІ УБИЛИ ПОЛЬСЬКО- ГО ОФІЦІРА.

Женева, Швайцарія, 18. квіт- ня. — Секретаріат Ліги Націй одержав повідомлення про но- вий випадок на польсько-ли- товському кордоні, який може привести до збройного конф- лікту між Польщею а Литвою.

Звідомлення каже, що литов- ська прикордонна сторожа у- била польського офіцїра, ко- ли він переступив литовський кордон.

СПОДІЮТЬСЯ ПІДПИСАННЯ ДОГОВОРУ.

Берлін, 23. квітня. — Завтра сподїються підписання радн- сько-німецького договору про неутралність. В тудїшніх віро- достойних кругах заявляють, що між Німеччиною, а Радн- ським Союзом прийшло сьогод- ня до повного порозуміння в справі договору.

ПОТЯГ УБИВ ЯПОНСЬКОГО РОБІТНИКА.

Голден, Б. К., 22. квітня. — Сїпарський пасажирський по- тяг наїхав вчєра 28 миль на за- хід звідси на японських залї- занничих робітників і одного з них убив на смерть а двох по- калічив. Один з ранених нахо- диться в критичному стані, а про другого думають, що він вийде.

СТРАЧЕНО КОМУ- НІСТА В ЕСТОНІЇ.

Рига, Латвія, 23. квітня. — Військовий полейний суд в Ре- валю засудив вчєра естонсько- го комуніста Якова Райсмана на кару смерті а сьогодні рано його розстріляно коло Ревалю.

МАЛЬВІ УВІЛЬНЕНІ ВІД ЗАКИДУ ЗРАДИ.

Париж, 20. квітня. — Бувший міністер внутрішніх справ Мальві був засуджений підчас війни, подїбно як і Каїо, на прогнання за свою прихиль- ність до Німеччини. Посуджу- вано його в зносінах з танцю- ристкою Матю Гарі, яку ува- жували за німецького шпіона і розстріляли в 1917 році.

ХОЧЕ, ЩОБ БУВ КАЙЗЕР ЗА- ДЕРЖАВ МАЙНО.

Берлін, 17. квітня. — Уряд Лютера заявив, що приватна власність бувшого німецького кайзера та його родини мусить бути забезпечена в такій самій мірі, як власність кожного ін- шого горожанина.

Таке становище займає на- родна партія, що є головною підпорою уряду.

Демократична партія, соція- лісти, радикали й комуністи протинві такому рішенню. Вони домагаються судового рі- шення в цій справі або пере- ведення народнього голосування.

ЗВІЛЬНЯТЬ БІДНИХ СЕЛЯН ВІД ПОДАТКУ.

Москва, 24. квітня. — Цен- тральний Виконавчий Комітет, який розбирає бюджет на 1926 рік, рекомендує увільнити від податку всіх бідніших селян, а зате наложити податок на ма- ючі класи.

В КУРСКУ СТРАЧЕНО ДЕ- В'ЯТЬ БАНДИТІВ.

Курск, Росія, 22. квітня. — Сьогодні страчено 9 бандитів, які через шість місяців терри- зували населення Курської гу- бернії. Вони були знані як бан- да Ялущовського й поповни- ли багато рабунків та убійств.

МІНІМАЛЬНА ПЛАТНЯ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

Венкувер, Б. К., 23. квітня. — Міська рада рішила на спеці- альному мітінгу, що позамісе- ві робітники, яких місто най- мае до роботи, мають одержу- вати \$4.50 денно мінімальної платні. Дотепер вони мали \$4.25 на день.

ЛИСТ ПАПИ ДО КАТОЛІКІВ У МЕКСИКУ.

Рим, 19. квітня. — Сьогодні проголошено апостольське пи- сьмо папи Пія до католицьких єпископів в Мексику, в якому папа протестує проти заря- джень мексиканського уряду, що нібито ними покриважено католицьких попів і вірних.

Щоби повернути спокій і відвернути від католиків нена- висть через їх політичну акцію, папа забороняє всім єпископам і попам бути членами політич- них партій і писати статті до політичних журналів. Він забор- оняє також католикам твори- ти яку небудь політичну пар- тїю під назвою "католицька".

Попа тим всі католики мо- жуть вповняти все те, що їм прїслугує з титулу їх горожан- ських прав.

ВИКРИТТЯ ФАЛШВНИКІВ ЧЕСЬКИХ І РУМУНСЬКИХ ГРОШЕЙ.

В Трансильванії арештовано кілька осіб при спробі перепачку- вати через кордон чеські підроблені банкюти.

Букарешт, Румунія, 24. кві- тня. — Оповідено сьогодні, що румунська тайна поліція викрила в Брасові (був. Крон- штаті), в Трансильванії, вели- ку організацію для підроблю- вання паперових грошей.

Уважають, що новий скан- дал з підроблюванням банкю- тів у центральній Європі може дорівняти величиною викри- тому недавно скандалові на У- горщині.

Знайдені плити виказують, що фалшвники підроблювали чеські й румунські банкюти на суму 500 і 1,000 корон та лєв.

Банкюти на суму кількасот тисяч корон і лєв пущено вже в обїг.

Арештовано кілька осіб при спробі перепачкувати через кордон чеські підроблені банкюти. Сподїються дальших ар- ештувань; між арештованими буде кілька визначних осіб.

ЗАКЛИК ДО ОБОРОНИ ЗАСУДЖЕНИХ МАЙНЕРІВ У НОВІЙ СКОШІЇ.

Боротьба в Новій Скошії тре- ває далі. Сїмох робітників, об- винувачених за вломлювання до склепів, засуджено на дов- гі речинці в'язниці. Ними є:

Т. Маршал зїстав засудже- ний на три роки в'язниці. Ф. С. Гвайт, П. Валш, П. Во- шичук, Г. Какс, Г. Робінсон, Дж. Крейн — всі зїстали засу- джені на два роки в'язниці.

Товариші Робітники! Відпо- відальність за забирання пожи- ви в Глейс Бей мусить спадати не на робітників, але на провін- ціональний і федеральний уря- ди.

Ці власти були поінформова- ні, що терпіння майнерів прий- шов був кінець, що вони голо- дували й потребували допомо- ги.

Та замість дати допомогу, вони повідомили лише майне- рів, що їх прїсоби будуть взя- ті під увагу.

В днях 3-го й 4-го сїчня го-

лудуючі майнери в республі са- мє взяли собі поживу.

Після цього вишкун уряду да- ли лєжку допомогу. Тепер яких 3,000 осіб дістають допомогу.

Але сїмох робітників їде до в'язниці, щоб переконати вла- сти, що майнери та їхні родини дійсно голодують, а не одурю- ють нікого.

Ці засуди творять ще одне звєно в ланцюгу переслїдуван- ня пануючої клясою майнерів, яку мусять гарувати на Беска.

Робітники Канади повинні стати тепер в обороні своїх сї- мох товаришів, що знаходяться у в'язниці за робітничу спра- ву.

Протестуйте проти цього ви- явлення справедливості паную- чої класи!

Бороніть членів своєї класи домаганням їх увільнення! Виконавчий Комітет Канадїської Робітни- чої Оборончої Ліги.

ПРОМОВА СОЦІАЛІСТА ТОМАСА ДО ПРЕСБИТЕРІАНСЬКИХ ПОПІВ.

Пасейк, Н. Дж., 20. квітня. — Хоч ще не минула доба від заяви губернатора Мура, що він не думає вмішуватися в ткальний страйк, а він вже заявив, що змінив свою поста- нову та іменує комітет, який має довести до скорого пола- годження страйку. Фабрикан- ти хвалять його за цей плян.

В пресбїтерїанській церкві в Пасейку відбулися збори прес- бїтерїанських попів дооколич- них церков в справі страйку. На зборах явився також др. То- мас, соціялістичний провідник, який був колись діяльним прес- бїтерїанським проповідником.

В своїй промові др. Томас звертав попам увагу, що власне страйк дає проповідникам і по- пам усіх церков нагоду пока- зати, чи вони справді є учени- ками Христа. Вони не повинні

ховатися в діри, коли їх вірні найшлися в клопоті, але якраз тоді виступити наперед.

Коли фабриканти й поліція виявляють царських способів боротьби проти страйкерів, то власне церкви повинні підняти протест проти цих надужит.

Якщо робітники програють свою боротьбу за "краще жит- тя для себе й своїх родин, то ці робітники будуть до смерті пам'ятати, що церкви говорять високі речі, а підчас страйку вони не рушили й пальцем.

Промовець закликв присут- них попів, щоб вони не диви- лися на те, що він соціяліст. Деколи соціялістом багато ле- кше бути, як справдішим хри- стїянином, сказав він.

Остаточно збори рішили не підпринимати в справі страйку ніякого практичного кроку.

ЕКСПЛОЗІЯ ВОЄННИХ МАТЕРІАЛІВ.

Лондон, 24. квітня. — Звідо- млення з Сальонік кажуть, що підчас експлозії воєнних ма- теріалів згинуло вчєра 25 осіб.

Делегата з Атен до "Вестмін- стер Гезет" повідомляє, що підчас експлозії убито 20 осіб.

Атени, Греція, 23. квітня. — Звідомлення з Сальонік ка-

жуть, що підчас експлозії во- єнних матеріалів на складі ко- ло Гарманкеї найменше 6 осіб убито й 11 ранено.

Побоюються, що число уби- тих може бути значно більше, бо на складі працювало багато робітників.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Lalchak, President.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавннче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Укр. Роб. Дому, на ро-лі вулиць Пчічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. Ю. Лялчак, голова.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: **UKRAINIAN LABOR NEWS**
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

МИ ЗБУДУЄМО ДРУКАРНЮ Й ШКОЛУ!

Так сказали організовані українські робітничі міста Вінніпегу в неділю по полудні, 25. квітня 1926 р., на мітингу в Укр. Роб. Дому.

Сказали коротко, ясно! Сказали мовою організованих, свідомих класово робітників.

Це не було масове віче, хоч на ному було поважне число робітників і робітниць. Та в тім то й річ, що коли зберуться разом всі члени українських робітничих організацій у Вінніпегу на свої збори, то це вже масове віче.

Але в неділю, 25. квітня, були лише членські збори всіх робітничих організацій при Укр. Роб. Дому — за запрошенням.

Ліше членські, бо на цих зборах члени рішали, чи маємо ми цего літа збудувати друкарню, школу й приміщення для редакції та центральних зарядів наших робітничо-фармерських організацій.

Чи маємо збудувати все, чи щось одно з двох: друкарню, або школу. Так і на запрошення стояло: що будувати — друкарню, чи школу, чи обоє разом?

Але на чому будувати? Де землі під будову?

Товариші й Товаришкі! Землі під будову є попри саму стіну Укр. Роб. Дому з будинком на ній — вона вже належить до Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім! Чоловік, що мешкає в цій хаті, має з неї вибратися 15. травня 1926. "Тайтл" чистий, запланований і зареєстрований на домініальну інкорпорацію ТУРФДім лежить вже в "сейфі" Ц.В.К. Землі ці куплена за \$3,450. Правда, гроші ці позичені лише коротко-терміново, але я вірю, що ми ними ці гроші заплатимо". — Так справу пояснив тов. Шатувльський, секретар Ц.В.К. ТУРФДім.

Слідуючим промовляв т. Навізівський. Промовляв і справляв "помилку" т. Шатувльського, що... "тайтл" не в кві, а ось... Тов. Навізівський вийняв "тайтл" з словами: "С люди, що баляються нині вербою (вербна неділя), а ми "бавимось" ось чим!"

Бура олесків у відповідь. А з олесками й слівши... Котяться з очей, квіт, хоч тім їм що хоч.

А далі знову такі питання: що будемо — школу, друкарню, чи обоє разом? Ми, як члени робітничих організацій, як члени виніпегських робітничих організацій маємо сказати в цім перше слово. Мусимо сказати його так, щоб його почуло організоване робітництво й фармерство цілої Канади.

Вінніпегське організоване робітництво сказало. Ось його слово: Шість тисяч сімсот сімдесят доларів на будову друкарні й школи склало воно і здеklarувало на цих зборах.

Значить: будемо друкарню, школу, приміщення для редакції й центральних зарядів. Будемо це цего літа!

Але покищо — травнева кампанія допомоги робітничо-фармерській пресі за плечима. Про неї треба дати в першу чергу.

Що-ж до будови, то члени українських робітничих організацій в Вінніпегу першу могутню підвалину вже поклали під неї й сказали: а тепер беремося до травневої кампанії. Треба подати в першу чергу про те, щоб було що перепосити в майбутнє нове приміщення.

І на закінченні мітингу забрали лісти для збирання перешлат і пресового фонду.

А тепер, товариші й товаришкі, поза Вінніпегом — до Вас цих пару слів!

В ногу за виніпегськими товаришами й товаришками! Тяжко коло вae? Коло нас також! Забагато дасте? Ми також! А кому-ж ми даємо? Самі собі й своїм дітям!

Пресі даємо? Преса є героїчною частиною нас самих. Це — наша духовна покива.

Тож дружно за виніпегськими товаришами й товаришками, тоді буде у нас не лише сильна преса, але й нова друкарня й школа. Буде це цего року! Так сказали виніпегські товариші й товаришкі на своїх членських зборах 25. квітня 1926 року, які увійдуть в історію.

Слово за Вами, товариші, цілої Канади!

Довідемося з старокраєвих газет, що хоч вибори в Польщі ще далеко, по Галичині почалися вже передвиборчі та-рпелі ріжчих партій і груп.

УНДО скликає всюди свої конференції й агітує селян. На тих конференціях, звичайно, бувають лише адвокати й по-лі, але балакають вони лише про селян. Дуже їх всіх нараз за-боліло серце за селянами (за їхніми голосами). Кажуть, що на-віть землю без викупу обіцяють селянам (певно на швинтарі).

Українські діячі (пани) з Волиня, Холмщини й Поліся скла-кали під назвою "Селянського Союзу" свій з'їзд у Варшаві. Це такий сильний "союз", що на з'їзді мав він аж 24-ох делегатів, більшість з яких стало жиде в Варшаві. До них прилучилися ще 6 послів з українського селянського клубу.

На цьому з'їзді рішено, що "союз" має спиратися тільки на "соціалізм", який має виробити для него Польська Партія Соці-алістична. Програма того "соціалізму" така: бити УНДО, бити комуністів і бити власні дурні голови об польську конституцію.

Даниловичі й Стоцькі, товариші Осипа Назарука, також мають свою програму. Вони відбули конференцію в Турках і ту програму привезли їм на конференцію в готовому виді поль-ська дефензива. Крайох селян почали на цій конференції кри-чати на хрунів: "зрадники", "агенти польські"... Але не докри-чали до кінця, бо поліція їх арештувала й конференцію розвя-звала. Хруні програму прийняли й без конференції.

Крім українських партій, союзів і груп маюдрють по зем-лях Західної України пелесівці, брилівці, півствіці. Кажуть, що навіть польські діячі приїздять та читають селянам лек-ції, як землю вправляти.

Та це все даремні заходи. Коли прийдуть вибори, то де-фензива без ніяких конференцій скаже селянам, на кого вони мають голосувати.

310 ДОПИСІВ В "У.Р.В." В 1925 РОЦІ.

"Українські Робітничі Вісті" вмістили в 1925 році 910 роб-корських дописів. Чи, коли хо-чете, робітничих і фармер-ських, бо до "Укр. Роб. Ві-стей" пишуть також і фармери, згадано, поважне число фар-мерських дописів було вміще-но в "Укр. Роб. Вістях" в пер-ших трох місяцях 1925 року, до виходу "Фармерського Життя".

Отже 910 дописів за один рік — це тих дописів, що дріб-ним шрифтом містяться на 4-ій сторінці газети, а час від часу й на третій. Написали їх ті ро-бітники й фармери, фахом яких є швиденна тяжка фізична пра-ця на куєвн хліба. Писали во-ни ці дописи з майнів, з заліз-ниць, з сісів, з фабрик, з вели-ких міст з фармів — писали зі всіх кінців Канади і зі Злу-чених Держав; писали про умо-вини праці, про своє життя, про працю в організації, про тем-путь безпросвітну й про осві-тну працю; писали про себе, про других, про визиск, про бо-ротьбу; дискутували, радили, заперечували, перестерігали, лїтнували, хвалили. Все, все й це раз все в тих дописах най-дете, все, що було в життю й боротьбі українського робіт-ництва й фармерства в Кана-ді, 910 раз про це було написа-но в "Укр. Роб. Вістях" в 1925 році.

Ні, було написано більше, а-ле того, що писали редактори, що передруковувались з інших газет до тих 910 дописів, не-вчисляється. До них не вчисля-ється також численних звітів організацій, що часто забира-ли цілу сторону, до них не вчи-сяється поквіттовувальні пре-сових кампаній, з якими не раз приходили довгі дописи. Тут мова йде про самі лише допи-си.

910 раз написали до своєї газети самі робітники й фар-мери. Це нам каже, що "Укр. Роб. Вісті" є дійсно газетою працюючих, що їх сторінки все радо відкриваються для тих, чим інтересам вони слу-жать.

"Українські Робітничі Вісті" служать інтересам працюючих. Це не пустий звук. Це речення наповнене глибоким змістом. І того змісту ненавидять воро-ги працюючих. Бо, як же-ж, це говорить сам визискуваний, поневірюваний, скриджений. Може й не дуже то вченою, ви-

"НЕМА НІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, НІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ".

Така заява румунського "конституційного суду" на скаргу представників буковинських українських організацій, що на Буковині закрито українські школи (шість гімназій), що в сіль-ських школах забороняють українську мову, що...

Та що там: забороняють навіть існування самого украї-нського народу.

Зі скаргу на що заборону владисі України до... румун-ського "конституційного" суду. Ото-ж знали, ей богу, до кого вдатися. Були-б краще порадилася в Угорщи, що також по-лали під Румунію, до кого з такими справами вдатися.

Угорці вдатися зі скаргу на Румунів, теж за закриття шкіл та за заборону мови, до Ліги Націй, заступниці всіх покривде-них. До комітету, що розглядав цю скаргу, увійшли від Ліги Націй представники французького, англійського і японського урядів.

Розглянув той комітет справу Угорців і рішив: "румун-ський закон про приватні школи є скерований на те, щоб усуну-ти недовіря з боку національних меншостей до румунського у-ряду".

Та тим одним рішенням Ліга Націй не обмежилася. Сер Роберт Сесмі, англійський представник в отій самій Лізі, на-писав до прем'єра Румунії листа, в якому складає йому подяку

за проведення таких розумних шкільних законів.

Побачивши таке вирішення "національного питання" Лігою Націй, румунський суд поступив ще виразніше зі скаргуо Укра-їнців на закриття шкіл та на заборону української мови. Він просто сказав: "Нема ніякого українського народу, ні украї-нської мови".

Значить, від нині нема в Румунії національних меншостей. Є лише "єдина, неділима Румунія".

Була колись "єдина, неділима" Росія. Ой була "матушка", була й загула. А Румунія ще й засвище.

ХРУНІЯДА ВСІХ ГАТУНКІВ ГАСТРО-ЛЮЄ ПО ГАЛИЧИНІ.

Довідемося з старокраєвих газет, що хоч вибори в Польщі ще далеко, по Галичині почалися вже передвиборчі та-рпелі ріжчих партій і груп.

УНДО скликає всюди свої конференції й агітує селян. На тих конференціях, звичайно, бувають лише адвокати й по-лі, але балакають вони лише про селян. Дуже їх всіх нараз за-боліло серце за селянами (за їхніми голосами). Кажуть, що на-віть землю без викупу обіцяють селянам (певно на швинтарі).

Українські діячі (пани) з Волиня, Холмщини й Поліся скла-кали під назвою "Селянського Союзу" свій з'їзд у Варшаві. Це такий сильний "союз", що на з'їзді мав він аж 24-ох делегатів, більшість з яких стало жиде в Варшаві. До них прилучилися ще 6 послів з українського селянського клубу.

На цьому з'їзді рішено, що "союз" має спиратися тільки на "соціалізм", який має виробити для него Польська Партія Соці-алістична. Програма того "соціалізму" така: бити УНДО, бити комуністів і бити власні дурні голови об польську конституцію.

Даниловичі й Стоцькі, товариші Осипа Назарука, також мають свою програму. Вони відбули конференцію в Турках і ту програму привезли їм на конференцію в готовому виді поль-ська дефензива. Крайох селян почали на цій конференції кри-чати на хрунів: "зрадники", "агенти польські"... Але не докри-чали до кінця, бо поліція їх арештувала й конференцію розвя-звала. Хруні програму прийняли й без конференції.

Крім українських партій, союзів і груп маюдрють по зем-лях Західної України пелесівці, брилівці, півствіці. Кажуть, що навіть польські діячі приїздять та читають селянам лек-ції, як землю вправляти.

Та це все даремні заходи. Коли прийдуть вибори, то де-фензива без ніяких конференцій скаже селянам, на кого вони мають голосувати.

ЩЕ ПРО КРОВАВІ ПОДІЇ В СТРИЮ.

Подіємо дослівно за "Ді-лою" з 7. квітня.

Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що при-їхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.

Наш інформатор оповідав: "Уже по в'їзді на стрий-ський двореч напередодні по-хоронів впавав в очі змінений характер міста. На двірці, пе-ред дїрцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліційні, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.

Бія трупарні, в якій розмі-шено дев'ятьох убитих, товпи народу. Одначе до середини ні-кого не пускають, навіть роди-нам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ.

Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зрос-тає і доходить до п'ятих ти-сяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.

Точно пів до-п'ятого руців похоронний похід. Безліч вж-ків на чолі походу, між ни-ма два українські: "По-згляни товаришам!" від дро-гобичського робітництва і від комуністичних послів варшав-ського союму другий. За ни-ми робітничі делегати з Дро-гобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там во-ле людських голов. Такої ве-личавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній у-часть не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли неш-тат, яке навістило тихе підкар-патське місто, всі однаково о-чурені на те, що сталося.

Коли похід скінчився на швинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочался промови. Від пролетаріату За-

ЕВРОПА Й АМЕРИКА.

В минулому числі "У.Р.В." говорив тов. Троцький про Ні-меччину й Францію. А нині ми знову коротко вернемо назад до Англії, дипломатія якої ви-конує роль дїрїгента в капіта-лістичній Європі.

Англіїська дипломатія саме тепер збирається роззброювати Європу й цілий світ. Тож по-слухаймо, що про те розброє-ння каже т. Троцький. Не тїль-ки т. Троцький, але й деякі "не-тактичні" англійські журналі-сти.

В звязі з підготовкою конфе-ренції для роззброєння викло-чне значіння має стаття, що по-явилася недавно в англійсько-му урядовому журналі, підпи-сана "Авгур". Всі дані свідчать, що цей Авгур тісно зв'язаний з міністерством закордонних справ і взагалі прекрасно знає, де раки зимують.

Під прапором підготовки конференції роззброєння бри-тійський Авгур запрокує нам (радянському урядові) "крока-ми, які не будуть мирними кро-ками". Це значить, прямо за-грожує війною.

Хто запрокує? Англія, яка тратить зовнішні ринки, Ан-глія, де панує безробіття, Ан-глія, в якій зростає люмпен-пролетаріат, Англія, в якій ли-шилося лише один оптиміст й і той Вінстон Чорчїл — та Англія запрокує нам війною в нинішніх умовах. Чому? З яко-го приводу? Чи не тому, що-хоче на когось зігнати залість за кривдї, що її зробила Аме-рика?

Ми війни не хочемо. Але ко-ли пануючі верстви Англії хо-чуть прискорити муки рядово-го процесу, коли історія хоче позбавити їх розуму" перше, ніж позбавити влади, то саме тепер вона повинна пхнути їх на походу людській війни. Страждаль буде величезне число. Але якщо злочинні без-

ПІСЛЯ КРИВАВИХ ПОДІЙ В СТРИЮ.

Подіємо дослівно за "Ді-лою" з 7. квітня.

Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що при-їхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.

Наш інформатор оповідав: "Уже по в'їзді на стрий-ський двореч напередодні по-хоронів впавав в очі змінений характер міста. На двірці, пе-ред дїрцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліційні, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.

Бія трупарні, в якій розмі-шено дев'ятьох убитих, товпи народу. Одначе до середини ні-кого не пускають, навіть роди-нам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ.

Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зрос-тає і доходить до п'ятих ти-сяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.

Точно пів до-п'ятого руців похоронний похід. Безліч вж-ків на чолі походу, між ни-ма два українські: "По-згляни товаришам!" від дро-гобичського робітництва і від комуністичних послів варшав-ського союму другий. За ни-ми робітничі делегати з Дро-гобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там во-ле людських голов. Такої ве-личавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній у-часть не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли неш-тат, яке навістило тихе підкар-патське місто, всі однаково о-чурені на те, що сталося.

Коли похід скінчився на швинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочался промови. Від пролетаріату За-

ЕВРОПА Й АМЕРИКА.

В минулому числі "У.Р.В." говорив тов. Троцький про Ні-меччину й Францію. А нині ми знову коротко вернемо назад до Англії, дипломатія якої ви-конує роль дїрїгента в капіта-лістичній Європі.

Англіїська дипломатія саме тепер збирається роззброювати Європу й цілий світ. Тож по-слухаймо, що про те розброє-ння каже т. Троцький. Не тїль-ки т. Троцький, але й деякі "не-тактичні" англійські журналі-сти.

В звязі з підготовкою конфе-ренції для роззброєння викло-чне значіння має стаття, що по-явилася недавно в англійсько-му урядовому журналі, підпи-сана "Авгур". Всі дані свідчать, що цей Авгур тісно зв'язаний з міністерством закордонних справ і взагалі прекрасно знає, де раки зимують.

Під прапором підготовки конференції роззброєння бри-тійський Авгур запрокує нам (радянському урядові) "крока-ми, які не будуть мирними кро-ками". Це значить, прямо за-грожує війною.

Хто запрокує? Англія, яка тратить зовнішні ринки, Ан-глія, де панує безробіття, Ан-глія, в якій зростає люмпен-пролетаріат, Англія, в якій ли-шилося лише один оптиміст й і той Вінстон Чорчїл — та Англія запрокує нам війною в нинішніх умовах. Чому? З яко-го приводу? Чи не тому, що-хоче на когось зігнати залість за кривдї, що її зробила Аме-рика?

Ми війни не хочемо. Але ко-ли пануючі верстви Англії хо-чуть прискорити муки рядово-го процесу, коли історія хоче позбавити їх розуму" перше, ніж позбавити влади, то саме тепер вона повинна пхнути їх на походу людській війни. Страждаль буде величезне число. Але якщо злочинні без-

ЩЕ ПРО КРОВАВІ ПОДІЇ В СТРИЮ.

Подіємо дослівно за "Ді-лою" з 7. квітня.

Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що при-їхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.

Наш інформатор оповідав: "Уже по в'їзді на стрий-ський двореч напередодні по-хоронів впавав в очі змінений характер міста. На двірці, пе-ред дїрцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліційні, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.

Бія трупарні, в якій розмі-шено дев'ятьох убитих, товпи народу. Одначе до середини ні-кого не пускають, навіть роди-нам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ.

Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зрос-тає і доходить до п'ятих ти-сяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.

Точно пів до-п'ятого руців похоронний похід. Безліч вж-ків на чолі походу, між ни-ма два українські: "По-згляни товаришам!" від дро-гобичського робітництва і від комуністичних послів варшав-ського союму другий. За ни-ми робітничі делегати з Дро-гобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там во-ле людських голов. Такої ве-личавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній у-часть не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли неш-тат, яке навістило тихе підкар-патське місто, всі однаково о-чурені на те, що сталося.

Коли похід скінчився на швинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочался промови. Від пролетаріату За-

ПІСЛЯ КРИВАВИХ ПОДІЙ В СТРИЮ.

Подіємо дослівно за "Ді-лою" з 7. квітня.

Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що при-їхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.

Наш інформатор оповідав: "Уже по в'їзді на стрий-ський двореч напередодні по-хоронів впавав в очі змінений характер міста. На двірці, пе-ред дїрцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліційні, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.

Бія трупарні, в якій розмі-шено дев'ятьох убитих, товпи народу. Одначе до середини ні-кого не пускають, навіть роди-нам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ.

Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зрос-тає і доходить до п'ятих ти-сяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.

Точно пів до-п'ятого руців похоронний похід. Безліч вж-ків на чолі походу, між ни-ма два українські: "По-згляни товаришам!" від дро-гобичського робітництва і від комуністичних послів варшав-ського союму другий. За ни-ми робітничі делегати з Дро-гобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там во-ле людських голов. Такої ве-личавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній у-часть не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли неш-тат, яке навістило тихе підкар-патське місто, всі однаково о-чурені на те, що сталося.

Коли похід скінчився на швинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочался промови. Від пролетаріату За-

СИЛА КОМСОМОЛУ В РА-ДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Моло-ді в Радянському Союзі злі-снить тепер 1,850,00 членів, які гуртуються в 58,500 ячей-ках. Від часу VI з'їзду кіль-кість комсомольських ячеек зросла в два з половиною ра-зи.

А репресії страшні. Поліція шукає мимих винувників тра-

гічної демонстрації і поголо-во арештує. Досі арештовано понад 70 осіб, яких тримають в магістраті. Для інтервенції і прослідження цілої справи ли-шився в Стрию комуністичний посол Сохаський. Натомість не було там ні послів ППРС, хоч Стрий дав ім посла Морачев-ського, ні нікого з Українсько-го Клубу, хоч у Стрию рясно і в першій мірі пролягала украї-нська кров.

На запит, як розуміти стрий-ські події, наш інформатор відповів: Є це самочинний, відруховий виступ голодних, безробітних. До фантазі треба зачислити твердження, будто би це жертви "komunistyevich wiehrzeieli". Голодні маси на все готові. І це, що сталося в Лодзі, Каїші, Стрию, завтра може повторитися по інших містах, брже в Польщі з дня на день зростає нужда й безробі-ття, чому влада не хоче чи не вміє зарадити.

Подіємо дослівно за "Ді-лою" з 7. квітня.

Ми мали нагоду говорити з нашим громадянином, що при-їхав учора після похорону жертв страшної масакри в Стрию до Львова.

Наш інформатор оповідав: "Уже по в'їзді на стрий-ський двореч напередодні по-хоронів впавав в очі змінений характер міста. На двірці, пе-ред дїрцем, на вулицях — скрізь поліційні та військові стійки. Навіть кінні поліційні, яких Стрий досі не бачив, розїзджають по вулицях.

Бія трупарні, в якій розмі-шено дев'ятьох убитих, товпи народу. Одначе до середини ні-кого не пускають, навіть роди-нам туди заборонений вступ. Щойно коли віджено вбитих до трун, поліція усунулася і кожний мав вільний доступ.

Число учасників в день похорону з кожною хвилиною зрос-тає і доходить до п'ятих ти-сяч. Порядку береже робітничі міліція з червоними лентами на рукавах.

Точно пів до-п'ятого руців похоронний похід. Безліч вж-ків на чолі походу, між ни-ма два українські: "По-згляни товаришам!" від дро-гобичського робітництва і від комуністичних послів варшав-ського союму другий. За ни-ми робітничі делегати з Дро-гобича, Борслава, Стебника й інших місцевостей. Далі всім білих трун, дев'ять жидівська, які несуть робітники, а там во-ле людських голов. Такої ве-личавої маніфестації Стрий ще не бачив. А брала в ній у-часть не тільки робітничий клас, але всі верстви населення, бо всі однаково відчувли неш-тат, яке навістило тихе підкар-патське місто, всі однаково о-чурені на те, що сталося.

Коли похід скінчився на швинтарі і труни зложено до вісьмох могил, розпочался промови. Від пролетаріату За-

СИЛА КОМСОМОЛУ В РА-ДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Моло-ді в Радянському Союзі злі-снить тепер 1,850,00 членів, які гуртуються в 58,500 ячей-ках. Від часу VI з'їзду кіль-кість комсомольських ячеек зросла в два з половиною ра-зи.

А репресії страшні. Поліція шукає мимих винувників тра-

СИЛА КОМСОМОЛУ В РА-ДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Моло-ді в Радянському Союзі злі-снить тепер 1,850,00 членів, які гуртуються в 58,500 ячей-ках. Від часу VI з'їзду кіль-кість комсомольських ячеек зросла в два з половиною ра-зи.

А репресії страшні. Поліція шукає мимих винувників тра-

СИЛА КОМСОМОЛУ В РА-ДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Моло-ді в Радянському Союзі злі-снить тепер 1,850,00 членів, які гуртуються в 58,500 ячей-ках. Від часу VI з'їзду кіль-кість комсомольських ячеек зросла в два з половиною ра-зи.

А репресії страшні. Поліція шукає мимих винувників тра-

СИЛА КОМСОМОЛУ В РА-ДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Комуністичний Союз Моло-ді в Радянському Союзі злі-снить тепер 1,850,00 членів, які гуртуються в 58,500 ячей-ках. Від часу VI з'їзду кіль-кість комсомольських ячеек зросла в два з половиною ра-зи.

А репресії страшні. Поліція шукає мимих винувників тра-

ЛЮТЕР БОРБЕНК.

Смерть Лютера Борбенка, славнозвісного американського натураліста, — подія гідна уваги. Недорівняний в своїй власній ділянці праці, Борбенк безперечно лишень помітний слід в життю і особливий умовини його праці не могли не спричинитися до цього, аби він не стався божком американського буржуазного суспільства.

Але смерть його викликала певний клопіт серед буржуазних кіл, які опікуються всім, що є велике чи знаменне в світі. Бо старий любитель природничих наук уперто змагав до певної міри наукової правди і чесноти ціле своє життя й по зійшовши до смерті. Він відкидав віру в релігійний містицизм. Борбенк й на смертній

Найбільше пописався, мабуть і під цим зглядом газета "Шікаго Джорнал оф Комерс", яка надрукувала ось таку передачу:

"Втрачено великого чоловіка — Лютера Борбенка. Його подив гідні досягнення в царині огородинств принесли велику користь не тільки фермерам і плянтаторам овочів, швітів та дерев, але й достарчили бльогам величезну кількість нового знання, що відкриває шлях до нових винаходів величезної важливості.

Проте, не про його життєву працю думають тепер люди; не про всі ці досягнення, що зробили його ім'я голосним в кожній хаті протягом більше як чверть століття; люди думають

не був євангеліком. Він не тремтів, не захоплювався як сказав свої слова. Він сказав їх спокійно, лагідно, так як би це що він сказав, не під яким видом не було чимсь надзвичайним. Навіть в заперечуванні існування бога його манера виявила цю лагідність характеру, яку ми ладні-б уподобити до богоподібної.

Яку-б помилку він не зробив, то це була помилка ума, це не була помилка серця.

І тому ці з нас, що рижимося з його поглядами на релігію, будемо надіятись, що в майбутньому, в яке ми віримо, ця симпатична, гарна люба стара людина має тепер своє щасливе місце".

Американська капіталістична культура, після всього, є жива. Де ще можна подібати таку теологію, що може ставити атеїста в обійми бога — питаємо ми — і цим самим відвертати робітничу класу від висновку, що наукові відкриття ведуть до авторитарної догми капіталізму?

Але-ж, панове, на милость бога, ви-ж самі сиділи з Назаруком за одним столом! За що ж нині така немилость? Оскільки нам відомо, то по прибуттю його по цей бік океану, Назарук багато зрад не доклав: перейшов лише від Петрушевича назад до Скоропадського.

Ах, правда, він назвав Шевченка гордорізом, а українську інтелігенцію зогнілою. Дуже воно неприємне вам, головне оте про інтелігенцію. Однак від того, що ви, українські інтелігенти, попередньо сиділи за одним столом з Назаруком, шдналися з ним, а нині отак його папюкжте, від того, повторюємо, українська інтелігенція здоровішою не стала, але навпаки: ще поганіше виставила свідоцтво про себе (інтелігенція патріотична, не трудова). Призналась, що бога поклона й вихваляла зрадника, раба й т. д..

Та.. вам і книги в руки. Ви себе краще знаєте. А ми пишемо це тільки з "самаритянского обовязку".

Мусії.

УКРАЇНСЬКІ ПАТРІОТИ Й ЛИСТ Д-РА О. ГРИЦЯЯ ДО Д-РА О. НАЗАРУКА.

В минулому й цьому числі "У. Р. В." ми передрукували з "Канадійського Фармера" ч. 16, з 21. квітня, листа д-ра Остапа Грицяя з Відня до д-ра Осипа Назарука в Америці. Нема потреби говорити на цьому місці, що пише др. Остап Грицяй до д-ра Назарука. Ви не тільки потверджує те, що колись, ще підчас збирання Назаруком грошей на "ратування рідного краю", чи як там, писали "Укр. Роб. Вісті", але др. О. Грицяй пише багато такого, про що відомо тільки ближнім приятелям Назарука й про що "Укр. Роб. Вісті" й не знали.

Та ми лишаємо це зовсім на боці. Хай собі доктори докторами клопочуться, ім, як то кажуть, і книги в руки.

Не в докторях тут справа, але в отих панах патріотах, що містять нині подібні листи про Назарука. Припустім — ми повірилі, що все-те правда, що пише про Назарука Грицяй. Припустім, що "Канадійський Фармер" вірять кожному написаному Грицяєм про Назарука слову.

А хто-ж то допомагав Осипові Назарукові збирати в Канаді гроші на "позицію національної оборони"? Хто допомагав йому провадити в Канаді всю оту політику, яку Остап Грицяй називає зрадиною, шкурачою і т. ин.

Хто допомагав?

Погляньте на сторінки того самого "Канадійського Фармера" з тих часів, коли Назарук перебував в Канаді, а перекладається. Як нині заповнено в "Канадійському Фармері" цілих дві сторони листом д-ра О. Грицяя до Назарука й про Назарука, так само в ті часи шпальти "Канадійського Фармера" були заповнені хвалебними літаннями про Назарука, як про великого українського патріота, майже єдиного подібного між Українцями. Самими творами Назарука заповнював редактор "Кан. Фармера" той і шпальти редагованої ним газети.

А нині!... Як бачите. Вчера герой, патріот і мученик за на-

родню справу, а нині зрадник, шур, раб, хам і дурень.

Розуміється, може чоловік схрутити і, хоч до того часу був він спільником, однодумцем, треба його п'ятувати після того, як він зрадив. Але-ж перечитайте уважно лист д-ра Остапа Грицяя, а побачите, що всі головні закиди, що їх робить Грицяй Осипові Назарукові, поповнені Назаруком ще до його приїзду в Канаду й про них тоді знав "Кан. Фармер" і всі українські патріоти по цей бік океану.

Хто-ж то не знав, що Назарука післано було зі Львова до Києва просити гетьмана Скоропадського, щоб дав військовою допомогою галицькому урядові для оборони Львова й Галичини взагалі і перед польським військом? Чи треба було чекати, аж др. Грицяй скаже, коли сам Назарук починає свою книжку "Рік на Великій Україні" словами:

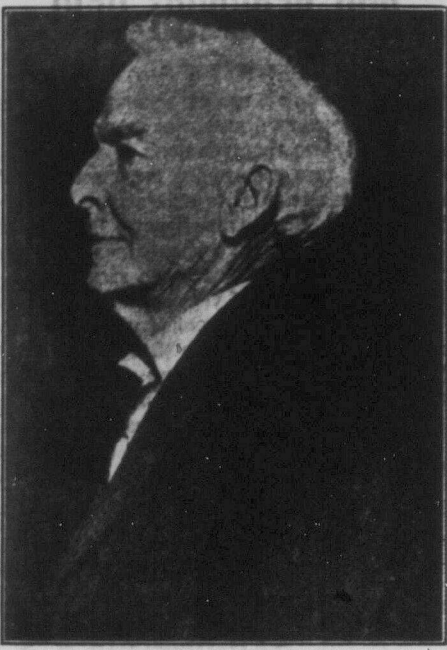
"Дня 5. падлиста 1918 р. о год. 2. над ранком виїхав я з "Народного Дому" у Львові до Києва з інс. Шухевичем, щоб з доручення Команди Українських Військ просити о військову допомогу "Гетьмана всієї України" Скоропадського".

Приїхав Назарук до гетьмана, переговорював з ним, заручився його допомогою; виїшов від гетьмана — вдався до Винниченка й зараз таки почав будувати плани на повалення гетьмана; потім до Петлюри; від Петлюри до Петрушевича. Отак переходив з рук до рук, одному служив, а другого валив і до того, якому вчера служив.

Так зарядом воно йде в його "Рік на Великій Україні". І про це прекрасно знали всі українські патріоти в Канаді й проте перед українським народом в Канаді виставляли Назарука як найбільшу українську цюцю.

Мусіли виставляти, мусіли люди дурити, бо тут пахло доларами. А на "Укр. Роб. Вісті", які одинокі зі всіх українських газет в Канаді все це викривали, гули всі одним фронтом, як божевільні.

А нині — ось маєте: зрадник, Юда, шур, раб, хам і дурень і

ЛЮТЕР БОРБЕНК.
славний американський вчений-огородинець, який утворив около 150 нових дерев, кочів, швітів, овочів, трав і інших рослин — помер в Санта Роза, в Каліфорнії, 11. квітня 1926.

постелі твердив, що його довгі студії і досвіди з царини природознавства переконали його в тому, що "позаробного життя" чи бога немає.

Подібна заява з уст вченого чоловіка могла-б проити не заважено в Європі, де певна мода на "візномудство" більше поширена в буржуазних колах, ніж в Америці.

Розуміється, що сприймання буржуазією антирелігійного погляду немозливо погодити з революційною матеріалістичною філософією. Це ясє.

Але в Злучених Державах це вже загально прийняте правило для людей, які займаються науковою працею, підтримувати лицемірство, а часом то таки й яву глупоту та приймати релігійний містицизм, який є так корисний для буржуазії.

Колиж Борбенк не зробив цього, то це свинило цілу бурю в капіталістичній фірси.

Деякі газети зігнорували останні слова того старого чоловіка, деякі почали пробувати згармонізувати атеїзм Борбенка зі всіма тенетами теології.

тепер, замість всього цього, про його релігійні погляди.

Тут ось був чоловік, який ціле своє життя провів ближче до природи ніж більшість людей стикаються з природою в хвилях свого життя. Він жив сім років довшє ніж біблійний що прожив три десятки і ще десять. І саме наприкінці він висявив і викристалізував філософію, що заперече існування бжествств.

Ця поведінка йде всупереч з тенденціями, що є майже безперечними.

Він був вже старий і жив він близько до природи. Майже кожний чоловік, що проведе свій вік серед природи, схилється прийняти дефінітивний життєвий кодекс, який включає визнання існування бога. І майже кожний чоловік, під старість звертається до релігії. Та ось Лютер Борбенк проголосив своє безвір'я.

Його поступок був би менше поражуючий, як би так він зробив був свою заяву в тоні чоловіка, охочого переконати світ. Він цього не зробив. Він

З поля науки і техніки

ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ З ЗАКОРДОННОЮ НАУКОЮ І ТЕХНІКОЮ.

Президія Вищої Ради Народнього Господарства України виробила низку заходів, щоби зміцнити зв'язки української Вищої Ради Народнього Господарства з закордонною наукою та технікою. Гадають систематично посылати укр. інженерів, техніків і майстрів за кордон знайомитися з найновішими здобутками закордонної науки та техніки, щоб запровадити ці здобутки в укр. промисловість, а також вивчати організаційні справи на окремих закордонних заводах.

Одноразом гадають поширити видавничу діяльність ВРНГ в цілях ознайомлення закордонного технічного та вченого світу з укр. досягненнями. В.Р.Н.Г. висловлюється за те, що кочне треба притягти фаховців для консультації окремих робіт української промисловості та для опрацювання проектів нових виробів та заводів. Накреслено велику участь укр. фаховців у міжнародних наукових з'їздах.

КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ ЗАКОРДОНУ З УКРАЇНОЮ.

Українська Академія Наук одержала пропозицію від Академії Наук у Відні утворити постійний науковий зв'язок і налагодити обмін виданнями. Таку саму пропозицію одержано з Праги від державного геофізичного інституту в Чехословаччині. Встановлено також зв'язок для обміну науковими виданнями з найбільшим у світі британським музеєм (в Лондоні) та університетами у Варшаві та Люблянні (Югославія). Рівнож одержано в Києві листа,

що основане в Бельгії (Бруксєль) товариство зближення з С.Р.С.Р. має намір встановити також культурні зв'язки з Україною. Обраний нещодавно за члена Української Академії Наук норвезький професор Стомер, надіслав на адресу Академії листа, де він висловлює подяку за вибрання та обіцяє підтримувати зв'язок з Академією і брати участь в її науковій роботі. Бібліотека Народного Дому у Львові звернулася до У.А.Н. в справі обміни книжок, якої з 1914 року не було. Бібліотека має 150,000 томів.

НАЙБІЛЬША ЗБІРКА МОНЕТ НА СВІТІ.

Британський музей видає саме каталог збірки своїх монет. Цей каталог обмежений по кількості до старих монет, має вже 40 томів. Скільки є описана у ньому монет є пів мільйона; вартість цієї збірки є мільйон фунтів стерлінгів.

Одноразом гадають поширити видавничу діяльність ВРНГ в цілях ознайомлення закордонного технічного та вченого світу з укр. досягненнями. В.Р.Н.Г. висловлюється за те, що кочне треба притягти фаховців для консультації окремих робіт української промисловості та для опрацювання проектів нових виробів та заводів. Накреслено велику участь укр. фаховців у міжнародних наукових з'їздах.

УСПІХ КОНТРАКТОВОГО ЯРМАРКУ В КИЇВІ.

31. березня заквився в Києві контрактний ярмарок. Ярмарок перебільшив всі сподівання.

Одноразом ярмарковий оборот дійшов до 71 мільйона карбованців, що дає 172 мільйони по двобічному обороті — купівлі та продажі. Оборот цього року майже в чотири рази перебільшив торішній оборот ярмарку. Складено великі угоди на низку товарів, зокрема на хемічні, шлікатні товари та на цукор і цим зроблено перший крок до переходу від ярмарку товарного до контрактного.

ПІЙМАВ.

(Оповідання д'Егера.)

— Захищати ім'я республіку рсіа кrew!? Ні за що садовити до вазниці?!

— Капралі, так стусонує кулаком об стіл, що аж полохливо задернали спорозніші філіжанки.

— Тихше, пане капрале, — бо знову позбавлять нас обіду, — передеякано звернувся до опецькуватого жовніра білявий тендітний унтер-офіцер.

В цію мить залізні штахетчасті двері відчинилися і до камери дозорець впустив кремезного матроса.

— Ого-го! — ще з порога гукнув новий гість, жбурнувши до кута свого куцьного жакета.

— Добрячі захисники молодой республіки! Саме панство; унтер-офіцери й капрала! А якже ви жовнірів покинули на призволяще? — зареговав він, сідаючи до столу...

Матрос безцеремонно налив собі з банки холодної кави, одним заходом захопивши в суцїда недогрзнок галітвика, з виглядом ніби в'н потрапив з вахти до каюткомпані, а не до тюрми, і був тут "своею людиною".

Унтер-офіцери, капралаі задрісно подивилися на свого нового товариша-шубайголова, якому, здавалося, й море було по коліна, — миттю оточили його пірколом і наперейми закидали запитанми: хто він, що, як потрапив до цієї осоружної дисциплінарної буцгарні? Матрос миттю спорозниві філіжанку, солодко кренувши, немов би вихилив чарку на похмілля, і

проковтнув решту недогрзника.

— Шкітєр я, пся креф! Перший, хто не дав Німцям відвести з Гланьску пароплав. Наш Ржечи Посподітеї пароплав. Маю заслуги перед республікою... А тому, що не стєр на порох, а лише понівечив одного суходального шурд — поручника, — набив тільки пику — тепер посядає до цюпи. Матрос зарігрі з столу рештки недогрзників і, набивши ними рота, продовжував:

— Прибув до Варшави по амуніцію... Випили... Іду вулицею. Ляльки голодранець продає, — гумові, малосенькі — палець завбільшки... А в мене дівча вродилося, пише моя Ванда... Купив, встроїв за вилог коміру, йду собі, думкою метнувши до дому... Коли це:

— "Ти, що? честь польського муңдура ганьбиш?"

— Це мені, шкпєру. Невядомському якийсь феңдрік!... Хоча-б наш маринар, а то — цуєнія!.. Доки я оглянув, що воно за гедзь, а він за руку смик та за ляльку халп... А я його по пиці ляп! та так, що він зо три рази кручений овечкою завертєвся... Звичайно — аніолами являєся поліція, жандарм. Чи нема де лягти? — тут підвівся він з ослиңця і, озираючи камеру та прищеплені до стїні залізні лїжка.

— Прозамикали гади! Жовніру в день не личить спати! Дїдько йіх потопі! Я ї тукти, і він подався до свого жакета, що розкинувши рукава а ковнірши занорився в кут.

— "Спина, боки болять... Биди прокляті! Певне й я неодному зуби вилуцївав... Хоч і пивний був — добре памятаю: так затопив одну жилу пику, що жандарм бариллом покотївся по сходях.

"Уг!!! — простогнав він, лягаючи на долівку. Балакайте собі... грець вас тіпай; адже між вами ні одного моряка немає? А я сплатив. Він підобрав під голову свого жакета, млосно потягнувся і додав:

— "Як будитиме дозорець, — кажіть, хай не займає, — шепєли витрощу.

Арештантн — унтер-офіцери й капралаі знизили плечима, повертаючи до своїх ослиңців біля столу.

Дивак! — протомонїв хтось.

— А я кажу, молодець! Так іх і треба, паєкуді! — кризь зуби прощїдав капрала, стримуючи свій гнїв. Вони хочуть, щоб ми іх від більшовиків захищали, а вони нам боки оббивати-муть?! Чорта лисого!

— Ато-ж... Виходить і я більшовик... — сонно промурмотїв матрос. Він перехилився на бік, натягнув свого кашкета зі стрїчкою Niedległa Polska і захріп.

— Ну а далі, що, пане капралай? — звернувся до опецькуватого жовніра білявий унтер, що приснувся до нього. Решта теж кинула: Ну, ну!

Всі арештантн знову обсїдали капрала дослухати початє ним оповідання.

"Пішли ми дозором; я, підпоручник Менчинські та двоє жовнірів. Знаєте ви ліси пуцанські? — болота, гушавина непролазна... Коли не знаєш стежки, — загнєш як муха в окопї.

"Чуємо! пось шємтити, немов би хто шєбєть треба... — Ми приишкли... Підвода іде.

— "Стїй! — не своїм голосом заверещав підпоручник.

— "Більшовики! Тїкай! — гукнув хтось звідти.

"А ми вже ось. Єврей візник, а на возі якийсь пан... і пані... Перелякани.

— "Ох лишенько! Та це-ж наші — гукнув панок... Зіскокнв з воза тї до підпоручника... трясє руку...

"Той був отетеріа... А я: — Пождїть пане, в штабі розберемося... На віз! — скомандував.

"Тодї й підпоручник теж, відштовхнув: "на їздаводу! — звелів, я й підпоручник-сіли побїч, а жовніри — зброя на поготовї — з-заду — на-зирї!"

Мїркую собі: який дїдько свої? Напевне більшовики. Фронт з переду сорок верств, дєдє інодї дочуєш вєбухи.

"Свої! Бач куди верне, стерво!

"В штабі я до полковника: як хочете, а це більшовики... Підпоручник Менчинські теж саме: руський мовляв, а чому трохи по-польськомумєкає... Актор і акторка! Тїкають від більшовиків? — Брєхня!

"Посадовили іх до ранку в 'судїсній — від поручикової кімнати: він повинен був ранком приставити іх... Походом сплїнили в тім селї звичайно без ніякої буцгарні. Мене він теж лишє; невїдомо навіщо: він спатиме, — я стерегтиму.

"Звичайно, в штабі вже всі дізналися — більшовиків пїймаєно.

"Приходить другий по штабу адїутант — поручник Зелїньскї. Такий химерник, завждї весєлий... "Ну що, питає, — більшовиків пїймали? Молодшї!.. І пішло. Підпоручник Менчинські до його: — ти, каже, Владку, може жарт за шкаликком післав? А то душу скребе... Чорт його зна: — може й не більшовики... (Далї буде.)

Образок групи дїчат в ролях русалок, в комедї-оперетї "Майська Ніч", за Микодеої і'оголем, яку Драмгурток при Укр. Домі в Вінніпєгу відіграє в Укр. Домі в суботу, 1. травнї, при співучастї мужського хору учнів Вищого Освітнього Курсу та дїчат маїдоїлїсток з першої групи.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

найновішу книжку українського робітничого письменника М. ПРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно виїшла з друку? Якщо немаєте її ні самі, або ваші знайоми, то поспрайтєся купити, а будете мати корисну книжку в хатї. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечитаете її. Це добра повість з воєнних часів з Галичини і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довог відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменик М. Прчана сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатської Нічі" врівночасно багатьо вичує і то в найбільш приступній спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. Купити, а ніколи не популате! Розповсюдїйте скрізь цю книжку.

ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ.
Замовлення з трїми посылати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

